Development Strategies in Medical Education

Autumn 2024. Vol 11. Issue 3

Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

Research Article

Students' evaluation of the method of designing, implementing and providing constructive feedback by the professor on the satisfaction and attitude of the students towards the perceived academic success

Raheleh Soltani[1] , **Mohsen Shamsi**[1]

1. Department of Health Education and Health Promotion, School of Health, Arak University of Medical sciences, Arak, Iran.

Use your device to scan and read the article online

Citation: Soltani R, Shamsi M. Students' evaluation of the method of designing, implementing and providing constructive feedback by the professor on the satisfaction and attitude of the students towards the perceived academic success. Development Strategies in Medical Education. 2024; 11(3):249-262. [In Persian]

Article Info:
Received: 12 Oct 2024
Accepted: 11 Nov 2024
Available Online: 20 Dec 2024

ABSTRACT

Introduction: Feedback is a process that facilitates inclusive participation in learning. The aim of this study was to evaluate students' perceptions of the design and implementation of constructive feedback on satisfaction, attitude, and perceived academic academic achievement among public health students.

Methods: This cross-sectional descriptive study that was conducted on 47 public health students of Arak University of Medical Sciences in the health education and communication course in 3 semester in 2020-2021. The implementation stages of the present study include the preparation and determination of lesson outlines, situation analysis, implementation and providing feedback both individually and in groups, and according to the spread of covid-19 and virtual training, feedback was provided in both virtual and face-to-face classroom environments. Data collection with questionnaire including demographic variables, satisfaction (13 item), attitude (5 item) and progressive educational (1 item). Finally, the evaluation stage was done using the first level of the pyramid (reaction) and the second level of the Kirkpatrick pyramid (satisfaction). Data analysis was done using SPSS software version 22 and descriptive statistics.

Results: The average satisfaction score and attitude towards feedback were 4.3±0.6 and 3.8±0.8 (out of 5) , respectively. About 75% of students reported high satisfaction and and 25% average satisfaction towards feedback . Regarding the effectiveness of feedback, the rate of 17% of students chose the option "high" and 45% "very high". Totally, 85.1% of the participants had "very high" and "high" feedback satisfaction. The perceived academic achievement reported as "very high" by 31.9% and "high" by 42.6%. Concerning attitudes towards feedback, 76.6% believed that receiving feedback contributes to achievement, and 63.9% stated that the feedback was clear and understandable. In terms of satisfaction level, 75% satisfactory satisfaction, 25% moderate were reported. 48.9% of the students reported that the feedback was very effective, 27.7% effective. Total satisfaction is 85.1%. progressive educational in students is 31.9% very high, 42.6% is high. 76.6% reported that the feedback time was appropriate, 63.9% reported that the feedback was specific.

*** Corresponding Author:**
Dr Raheleh Soltani
Address: Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.
Tel: +98 8633686443
E-mail: shadi8685@gmail.com

Copyright © 2024 The Author[s];
This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License [CC-By-NC: https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.en], which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

Development Strategies in Medical Education

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]

Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

Key Words:
Evaluation of Teacher, Feedback, Students, Satisfaction, Learning.

ABSTRACT

Discussion: Considering the high satisfaction of students with feedback and its effect in increasing the depth of learning, especially in virtual education, it is suggested to emphasize on providing timely, clear, specific and understandable feedback for students, according to the results of this study.

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

Extended Abstract

Introduction:

Feedback is a fundamental component of learning and teaching and has a long historical background in various sciences. Feedback is an objective, informed, and non-judgmental critique of comprehensive performance that aims to improve clinical skills and is provided in both reinforcing and corrective forms.

Feedback is a vital part of medical education. Providing feedback is essential in this learning process because it helps learners understand what is expected of them and how they can move towards improving their learning. However, providing feedback in educational settings can be challenging because it requires attention to a wide range of practical and communication skills, while also addressing the psychosocial needs of the learner. The feedback process describes the gap between what is done by the student and what is expected of him or her. Improving the methods of providing feedback will ultimately impact the quality of teaching and learning.

A study showed that the principles of providing feedback in the areas of content, method, and skill of providing feedback were not as desirable and expected, and increasing the awareness of clinical professors about the importance of providing feedback and teaching professors the principles and correct methods of providing feedback would be helpful in this regard. The benefits of feedback include stimulating rethinking, eliminating deficiencies, personal growth, increasing problem-solving ability, and group discussion.

A study by Imanipour et al showed that the majority of medical and nursing students had a positive attitude towards feedback and believed that feedback has a great impact on their learning. In recent years, most universities in the world have faced many challenges in providing appropriate and quality education to their students. One of the most important quality parameters in higher education is learner satisfaction. Providing learning opportunities is the main goal of curricula in the educational process so that students can get the most out of participating in selected learning activities with maximum satisfaction.

Therefore, the present study was conducted with the aim of evaluating students' use of the design, implementation, and presentation of the teacher's constructive feedback method in the health education and communication course on the satisfaction and attitude of public health students in face-to-face and virtual classes in the Navid system

Methods:

This descriptive cross-sectional study was conducted on 47 public health students from 2020 to 2021 at Arak University of Medical Sciences. Sampling was done through convenience.

The inclusion criteria included students who had chosen the Health and Communication Education course as a unit and were willing to complete the questionnaire at the end of the semester, and the exclusion criteria were failure to complete the questionnaire for any reason, incompletely completed questionnaires. The data collection tool was a questionnaire including demographic characteristics, satisfaction with the way feedback was provided (13 items), attitude towards feedback (5 items), and academic progress (1 item), and perceived academic success was measured with one item "Academic success rate in the current course" as in other studies. The type of feedback was provided to students in two ways: individually and in groups. Given the spread of Covid-19 and virtual education, feedback was provided in two virtual environments (Navid system) and in person in the classroom.

In this study, evaluation was conducted using the first level of the pyramid (reaction and satisfaction with feedback) and the second level (learning or perceived academic success.

Results:

In this study, the majority of students were female (85.1%) and the rest were male. The average score of satisfaction with feedback was 4.3±0.6, attitude was 3.8±0.8 (out of 5 points). In terms of satisfaction level, 75% were reported as desirable and 25% as average. The effectiveness of feedback from the students' perspective was "very high" 48.9% and "high" 27.7%. Overall satisfaction with feedback was 85.1% of students who chose the option "very high" and "high". The academic success perceived

Development Strategies in Medical Education

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]

Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

by students was reported as “very high” 31.9% and “high” 42.6%.

In terms of attitude towards feedback, 76.6% believed that receiving feedback helps with success and 68.1% believed that receiving feedback is important for learning. In this study, the levels of academic success in the subject were low (4.85), average (8.17), high (20.42), and very high (15.31).

Conclusion:

The results of the study showed that providing appropriate, timely, clear, and specific feedback increases students’ motivation, increases thinking and searching, and ultimately increases the depth of learning and satisfaction in public health students. Therefore, it is suggested that empowering instructors in the effective and principled use of feedback methods be a priority in the educational programs of medical education development and study centers at universities.

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

مقاله پژوهشی

ارزیابی دانشجویان از روش طراحی، اجرا و ارایه بازخورد سازنده توسط استاد بر رضایت‌مندی و نگرش دانشجویان نسبت به موفقیت تحصیلی درک شده

* راحله سلطانی[۱]، محسن شمسی[۱]

۱. گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران.

Use your device to scan and read the article online

Citation: Soltani R, Shamsi M. Students' evaluation of the method of designing, implementing and providing constructive feedback by the professor on the satisfaction and attitude of the students towards the perceived academic success. Development Strategies in Medical Education. 2024; 11(3):249-262. [In Persian]

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۲۱ مهر ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۲۱ آبان ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۳۰ آذر ۱۴۰۳

چکیده

هدف: بازخورد روشی است که مشارکت فراگیر را در یادگیری تسهیل می کند و موجب بهبود عملکرد و شکوفایی استعداد دانشجویان می‌شود. هدف از این مطالعه بررسی ارزیابی دانشجویان از طراحی، اجرا و ارایه بازخورد سازنده توسط استاد بر رضایت‌مندی، نگرش و پیشرفت تحصیلی درک شده دانشجویان بهداشت عمومی در کلاس‌های حضوری و مجازی سامانه نوید بوده است.

روش‌ها: مطالعه حاضر به صورت مقطعی بر روی ۶۰ نفر از دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی اراک به مدت ۳ نیمسال تحصیلی (سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹) در درس آموزش بهداشت و ارتباطات انجام گرفت. ارایه بازخورد با توجه به شیوع کووید-۱۹ و آموزش مجازی بصورت مجازی سامانه نوید و حضوری سرکلاس ارایه گردید. ابزار جمع اوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل رضایت‌مندی (۱۳ آیتم)، نگرش نسبت به بازخورد (۵ آیتم) و پیشرفت تحصیلی (۱ آیتم) بود. پرسشنامه‌ها بعد از پایان ترم توسط دانشجویان تکمیل گردید. ارزشیابی با استفاده از سطح اول هرم کرک پاتریک (واکنش یا رضایت) و سطح دوم هرم (موفقیت تحصیلی درک شده) انجام گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

نتایج: در این مطالعه میانگین و انحراف معیار نمره رضایت‌مندی از بازخورد استاد ۰/۶±۴/۳، نگرش به بازخورد استاد ۰/۸±۳/۸ (از ۵ نمره) بدست آمد. از نظر سطح رضایت‌مندی دانشجویان از بازخورد استاد ۷۵ درصد مطلوب و ۲۵ درصد متوسط گزارش گردید. ارزیابی مؤثر بودن بازخورد از دیدگاه دانشجویان "خیلی زیاد" ۴۸/۹ درصد و "زیاد" ۲۷/۷ درصد بود. رضایت کلی از بازخورد ۸۵/۱ درصد دانشجویان گزینه خیلی زیاد و زیاد را انتخاب کرده بودند. موفقیت تحصیلی درک شده توسط دانشجویان ۳۱/۹ درصد "خیلی زیاد" و۴۲/۶ درصد " زیاد" گزارش شد. از نظر نگرش نسبت به بازخورد ۷۶/۶ درصد معتقد بود، بازخورد گرفتن به موفقیت کمک می کند و ۶۳/۹ درصد بازخورد را واضح و قابل درک و گزارش کرده بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به رضایت بالای دنشجویان از ارزیابی بازخورد استاد و تاثیر آن در افزایش عمق یادگیری به خصوص در آموزش‌های مجازی پیشنهاد می‌گردد با توجه به نتایج این مطالعه بر ارایه بازخوردهای به موقع، واضح و اختصاصی و قابل درک برای دانشجویان توسط اساتید تاکید گردد.

کلیدواژه‌ها :

ارزیابی، بازخورد، دانشجویان، رضایت مندی، نگرش، پیشرفت تحصیلی.

*نویسنده‌مسئول:

دکتر راحله سلطانی

نشانی: دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران.

تلفن: 8633686443 98+

پست الکترونیک: shadi8685@gmail.com

Copyright © 2024 The Author[s];
This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License [CC-By-NC: https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.en], which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

مقدمه:

یادگیری بازخورد یکی از اجزای اساسی فرایندیادهی-یادگیری و یک موضوع مهم در آموزش علوم پزشکی می باشد[۲-۱] . بازخورد به سه مفهوم اشاره دارد، بازخورد به عنوان اطلاعات، واکنش در برگیرنده اطلاعات و چرخه ای که شامل هردو بخش اطلاعات و واکنش است. بازخورد یک نقد عینی و آگاهانه و بدون قضاوت از عملکرد فراگیران است که با هدف بهبود مهارتهای بالینی و تقویت یادگیری انجام میگیرد. یکی از ویژگیهای تدریس اثربخش ارائه بازخورد به طور منظم و مداوم میباشد [۱]. بازخورد به یادگیرندگان کمک می کند تا درک کنند از آن‌ها چه انتظاراتی می‌رود و چگونه می‌توانند در جهت بهبود یادگیریشان حرکت کنند [۳]. ارائه بازخورد در محیطهای اموزشی می‌تواند چالش‌برانگیز باشد [۴] زیرا باید به طیف وسیعی از مهارت‌های عملی و ارتباطی توجه شود. فرایند بازخورد شکاف بین آنچه که دانشجو انجام می‌شود و آنچه که از او انتظار می‌رود را بیان می‌کند [۲].

مطالعه حقانی و همکاران نشان داد اصول ارائه بازخورد در سه جنبه بازخورد شامل حیطه‌های بازخورد، شیوه بازخورد و مهارت ارائه بازخورد در حد مطلوب و مورد انتظار نمی‌باشد. افزایش آگاهی اساتید بالینی در مورد اهمیت ارائه بازخورد و آموزش اصول و شیوه‌های صحیح ارائه بازخورد در این زمینه تاکید میشود [۳]. یک مطالعه مروری بیان کرد ، از مزایای بازخورد می‌توان به تحریک بازاندیشی، رفع نواقص، پیامدهای یادگیری، تاثیر بر انگیزه درونی یادگیرندگان، رشد فردی، افزایش توان حل مسأله و بحث گروهی اشاره کرد [۴].

مطالعه ایمانی‌پور و همکاران نشان داد که اکثریت دانشجویان پزشکی و پرستاری نگرش مثبت به بازخور داشتند و معتقد بودند که باز خورد اثر زیادی بر یادگیری آن‌ها دارد[۵]. طراحی بازخورد مؤثر در آموزش عالی برای مربیان و محققان اهمیت زیادی دارد و در چند دهه اخیر روش‌های ارائه بازخورد و چارچوب‌های نظری مورد توجه قرار گرفته است [۶]. اکثر دانشگاههای دنیا با چالش های زیادی برای آموزش مناسب و با کیفیت دانشجویان خود مواجه هستند. مطالعات مختلف نشان داده اند که دانشجویان در کلاس های درس، مهارت های ارزیابی ضروری را خصوصاً در محیط های تجربی نمی آموزند [۷]. یکی از مهمترین پارامترهای کیفی در حوزه آموزش عالی مقوله رضایتمندی فراگیران است [۸]. فراهم آوردن فرصتهای یادگیری، هدف اصلی برنامه های درسی در فرآیند آموزش است تا دانشجویان بتوانند حداکثر بهره را از مشارکت در فعالیتهای انتخاب شده یادگیری با میزان رضایت حداکثری ببرند [۱۰-۹].

مفهوم رضایتمندی فراگیران از موضوعاتی است که در امر آموزش میتواند فرآیند آموزش را به چالش بیندازد و میزان رضایت فراگیران از آموزش، همواره یکی از معیارهای سنجش کارایی نظامهای آموزشی بوده است [۸]. چرا که رضایت دانشجویان یکی از مهمترین عوامل مؤثر در موفقیت دوره آموزشی است ویژگی غالب کلاس های دانشگاهی در کشور به گونه ای است که تدریس قسمت اعظم مطالب درسی به صورت یک طرفه از سوی اساتید انجام می‌گیرد. بدین معنا که دانشجو کمترین، تعامل را در فرآیند یادگیری دارد [۹]. رضایت مندی یکی از شاخص های مهم کیفی در یادگیری و تدریس است که دادن بازخورد مؤثر در ارتقای آن موثر میباشد [۱۰]. مطالعه احمدی و همکاران نشان داد که ارائه بازخورد باعث افزایش معناداری در میزان رضایت مندی دانشجویان شده بود [۱۱]. مطالعه الدر همکاران نشان داد، دانشجویانی که بازخورد ساده و یا بازخورد با جزئیات دریافت کرده بودند در مقایسه با دانشجویان که بازخورد نگرفته بودند میانگین نمره بیشتری داشتند [۱۲]. مطالعه منادی و همکاران ،دانشجویانی که بازخورد دریافت کرده بودند نمره یادگیری بیشتری نسبت به سایر دانشجویان داشتند [۱۰]. با این وجود در بررسی‌های انجام شده کاربرد این فرایند در تدریس دروس مرتبط با دانشجویان رشته بهداشت مطالعه مشابهی در دسترس قرار نگرفت. از طرفی سرفصل درس آموزش بهداشت و ارتباطات خود دارای رئوس مطالب آشنایی با فرایندهای ارتباطات و نقش بازخورد بوده که زمینه مناسبی جهت اجرای مطالعه حاضر در قالب درس یاد شده بوده است. در خصوص ضرورت طراحی مطالعه حاضر نیز می توان گفت با توجه به این که در دوران کرونا فراگیران انگیزه کافی برای شرکت در کلاسهای مجازی را نداشتند و از طرفی برگزاری آزمونهای مجازی در شرایطی که دانشجویان دسترسی به محتواهای آموزشی را

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

داشته مجموع این عوامل باعث ایجاد چالش در آموزش های مجازی شده بود. از این رو جهت افزایش کیفیت آموزش و انگیزه فراگیران ارائه بازخورد سازنده و طرح مسئله در کارهای گروهی به عنوان یک راه حل مناسب ملموس به نظر می آمد و مطالعات بهبود ارائه بازخورد را مورد تاکید قرار دادند [۲،۱۳،۱۴]. لذا مطالعه حاضر با هدف ارزیابی دانشجویان از طراحی، اجرا و ارائه بازخورد سازنده در درس آموزش بهداشت و ارتباطات بر رضایت مندی ، نگرش و پیشرفت تحصیلی درک شده دانشجویان بهداشت عمومی انجام پذیرفته است.

مواد و روش‌ها:

مطالعه حاضر به صورت مقطعی بر روی کلیه دانشجویان رشته بهداشت عمومی از سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ در دانشگاه علوم پزشکی اراک انجام گرفت. در این مطالعه به منظور ارزیابی روش تدریس بازخورد استاد، دانشجویانی وارد مطالعه شدند که واحد درس آموزش بهداشت و ارتباطات را اخذ نموده بودند. نمونه‌گیری به صورت در دسترس انجام پذیرفت. ضمن تشریح اهداف و طرح درس به دانشجویان شیوه ارزشیابی و روش تدریس درس به آنان ارایه و به سوالات آنان پاسخ داده شد از مهر ماه ۱۳۹۹ تا بهمن ماه ۱۴۰۰، به مدت ۳ ترم تعداد ۶۰ نفر از دانشجویان بهداشت عمومی در درس آموزش بهداشت و ارتباطات (۲ واحد) اجرا گردید.

معیار ورود شامل دانشجویانی بود که درس آموزش بهداشت و ارتباطات را انتخاب واحد کرده بودند و تمایل به تکمیل پرسشنامه در بعد پایان ترم را داشتند و معیار خروج هم عدم تکمیل پرسشنامه به هردلیلی، پرسشنامه‌های ناقص تکمیل شده بود.

مراحل اجرای مطالعه حاضر به شرح ذیل بوده است: درس آموزش بهداشت و ارتباطات انتخاب گردید. تدوین تکالیف و مسئله‌های مرتبط با هر مبحث طراحی شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل رضایت‌مندی از نحوه ارایه بازخورد (۱۳ آیتم)، نگرش نسبت به بازخورد (۵ آیتم) و پیشرفت تحصیلی (۱ آیتم) بود. پرسشنامه رضایت از نحوه بازخورد با استفاده از متون معتبر مرتبط است [۱۰،۱۵،۱۶]. پرسشنامه نگرش بر گرفته از مطالعات مشابه بود [۵،۱۷،۱۸].

پیشرفت تحصیلی درک شده[1] با یک آیتم "میزان پیشرفت تحصیلی در درس حاضر را چگونه ارزیابی می‌کنید" براساس لیکرت ۵ گزینه‌ای از ۱(خیلی کم) تا ۵ (خیلی زیاد) سنجیده شد [۱۹،۲۰].

رضایت‌مندی دانشجویان براساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای بصورت بسیار زیاد (۵ نمره) تا خیلی کم (۱ نمره)سنجیده شد و نمره بیشتر نشان دهنده رضایت مطلوب، و دامنه نمرات از یک تا پنج بود. نگرش نسبت به باز خورد بوسیله لیکرت ۵ گزینه‌ی کاملاً موافقم (۵ نمره) تا کاملاً مخالفم (۱نمره) سنجیده شده و نمره بالاتر نشان دهنده نگرش مطلوب و دامنه نمرات از یک تا پنج بود.

روایی محتوا پرسشنامه حاضر بر اساس نظرات ۱۰ افراد متخصص بوسیله پنل خبرگان (۲ نفر دکتری آموزش پزشکی،۲ نفر برنامه ریزی درسی، ۴ نفر متخصص آموزش بهداشت و ارتقا سلامت و ۲ نفر کارشناس ارشد آموزش پزشکی) انجام گرفت . شاخص روایی محتوا ۰/۸۶ و نسبت روایی محتوا ۰/۸۹ بدست آمد. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به میزان ۰/۹۱ برای نگرش و ۰/۹۳ برای رضایت مندی از بازخورد بدست آمد. همچنین در روش آزمون بازآزمون، پرسشنامه توسط ۲۰ نفر از دانشجویان دوبار (به فاصله دو هفته) تکمیل گردید و ضریب همبستگی برای کل پرسشنامه ۰/۸۱ بدست آمد.

بازخورد به دو صورت فردی و گروهی به دانشجویان ارائه میگردید. با توجه به شیوع کووید ۱۹ و آموزش مجازی بازخورد در محیط آموزش مجازی (سامانه نوید) و حضوری سرکلاس ارائه گردید.

۱. بازخورد فردی در فضای مجازی به تکالیف تک تک دانشجویان بصورت کتبی ارائه و نکات لازم به دانشجو بصورت کتبی آموزش و از دانشجو مجددا خواسته می شد که تکالیف یا فعالیت درسی را انجام داده و مجددا ارسال کند تا به یادگیری در حد مطلوب برسد.

۲. بازخورد گروهی در فضای کلاس حضوری بصورت شفاهی ارائه گردید. به این صورت که بعد از تدریس، تکالیف

1 Perceived Academic Performance

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

یـا فعالیـت مرتبط با مبحث درس به دانشـجویان داده می‌شـد . دانشـجویان در گـروه هـای ۴ یـا ۵ نفـر تقسیم می شـدند و به حـل تکلیـف ، فعالیـت و یا سـوال مطـرح شـده می پرداختند. بطـور مثـال :در مبحـث حیطـه های یادگیـری بعـد از تدریس از دانشـجویان خواسـته میشـد که یک موضوع بهداشـتی برای آمـوزش در نظـر بگیرنـد و بـرای آن ۳ هـدف ویـژه رفتـاری در حیطـه هـای (شـناختی، عاطـفی و روانی حرکتی) بنویسـند.

۳. بـا توجـه به نـوع تکلیف دانشـجویان ۷ تـا ۱۰ دقیقه فرصـت داشـتند بـه سـوال مطـرح شـده پاسـخ دهنـد.

۴. سـپس از هر گـروه یک نفر ، پاسـخ تکلیف یا فعالیت مـورد نظـر را ارائه و در وایتبرد یاداشـت میکرد. سـپس مدرس درس ضمـن رعایـت اصـول بازخـورد مؤثر به تکلیـف مورد نظر بازخـورد داده و اشـکلات احتمالی را برطـرف نموده و در نهایت دانشـجویان را بـه پاسـخ صحیح هدایـت می کرد.

جهـت ارزشیـابی از مـدل کـرک پاتریـک اسـتفاده گردیـد. ارزشیـابی بـا توجه به اهـداف مطالعه در سـطح اول (واکنش و رضایـت مندی از بازخورد) و سـطح دوم (یادگیری یا پیشـرفت تحصیـلی درک شـده) انجـام گرفـت. در سـطح اول علاقـه و همـکاری دانشـجویان و اسـتقبال از روش ارائـه بازخورد مدنظر بـود و بصورت شـفاهی، مشـاهده رفتـار غیرکلامی دانشـجویان در کلاس درس و بـا اسـتفاده از پرسشـنامه رضایتمنـدی و نگـرش مـورد سـنجش قرار گرفـت. سـطح دوم هـرم ارزشیابی کرکپاتریـک ، یادگیـری کـه بـا یک آیتـم در زمینه پیشـرفت و پیشـرفت تحصیـلی درک شـده دانشـجویان که بصـورت بسیار زیـاد (۵ نمـره) تـا خیـلی کـم (۱نمـره) انـدازه گیـری گردید. تجزیـه و تحلیـل اطلاعـات بـا اسـتفاده از نـرم افـزار SPSS نسـخه ۲۲ و آمارهـای توصیفی شـامل میانگین، انحـراف معیار ، توزیـع فـراوانی (تعـداد و درصـد) مـورد تجزیـه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها:

بـر اسـاس نتایـج مطالعه حاضـر، اکثریت دانشـجویان ۸۵/۱ درصـد دختـر بودند. پیشـرفت تحصیـلی درک شـده از دیدگاه دانشـجویان ۳۱/۹ درصـد «خیلی زیـاد» و ۴۲/۶ درصد» زیاد» گزارش شـد (جـدول ۱).

جدول ۱: مشخصات دموگرافیک افراد مورد مطالعه

متغیر	دسته بندی	تعداد (درصد)
جنس	پسر	۷ (۹/۱۴)
	دختر	۴۰ (۱/۸۵)
محل سکونت	خوابگاه دانشجویی	۳۱ (۶۶)
	منزل همراه با خانواده	۱۶ (۳۴)
وضعیت اقتصادی	ضعیف	۴ (۵/۸)
	متوسط	۲۶ (۳/۵۵)
	خوب	۱۷ (۲/۳۶)
پیشرفت تحصیلی درک شده	خیلی کم	-
	کم	۴(۵/۸)
	متوسط	۸(۱۷)
	زیاد	۲۰(۶/۴۲)
	خیلی زیاد	۱۵(۹/۳۱٪)

میانگیـن نمـره رضایت مندی از بازخـورد۰/۶±۴/۳ و نگرش ۰/۸±۳/۸ (از ۵ نمـره) بدسـت آمـد (جدول ۲). سـطح رضایت منـدی از بازخـورد هـای ارائـه شـده ۷۵ درصـد مطلـوب و ۲۵ درصـد متوسـط بدسـت آمـد. مؤثـر بـودن بازخـورد از دیدگاه دانشـجویان «خیـلی زیـاد» ۴۸/۹ درصـد و «زیـاد» ۲۷/۷ درصـد گـزارش گردیـد. رضایـت کلی از بازخـورد ۸۵/۱ درصد دانشـجویان گزینـه خیـلی زیـاد و زیـاد را انتخاب کـرده بودند (جـدول ۳).

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار رضایت مندی، نگرش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان

متغیرها	میانگین ± انحراف معیار	دامنه	حداقل – حداکثر نمره کسب شده
رضایت‌مندی	۴/۳±۰/۶	۱-۵	۲/۷-۵
نگرش	۳/۸±۰/۸	۱-۵	۱/۶-۵
پیشرفت تحصیلی درک	۳/۹±۰/۹	۱-۵	۲-۵
سن	۲۳/۴±۵	-	۱۹-۳۲
ترم تحصیلی	۳/۵±۱/۶	-	۲-۶

جدول ۳: رضایت‌مندی دانشجویان مورد مطالعه از بازخورد های دریافت شده

	میزان رضایت خود را از هریک از آیتم‌های زیر بیان کنید.	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
۱	چقدر بازخورد مؤثر بود.	۲۳(۴۸/۹)	۱۳(۲۷/۷)	۱۱(۲۳/۴)	-	-
۲	آگاهی از نکات قوت و ضعف یادگیری	۲۵(۵۳/۲)	۱۴(۲۹/۸)	۶(۱۲/۸)	۲(۴/۳)	-
۳	ایجاد انگیزه برای یادگیری و مطالعه	۱۹(۴۰/۴)	۱۵(۳۱/۹)	۹(۱۹/۱)	۴(۸/۵)	-
۴	مناسب بودن زمان بازخورد	۱۹(۴۰/۴)	۲۱(۴۴/۷)	۷(۱۴/۹)	-	-
۵	واضح و قابل درک بودن	۱۶(۳۴)	۲۴(۵۱/۱)	۴(۸/۵)	۱(۲/۱)	۲(۴/۳)
۶	یادگیری بهتر و عمیق	۲۱(۴۴/۷)	۱۸(۳۸/۳)	۶(۱۲/۸)	۲(۴/۳)	-
۷	تعامل بین استاد و دانشجو	۲۶(۵۵/۳)	۱۷(۳۶/۲)	۴(۸/۵)	-	-
۸	اختصاصی بودن بازخورد	۲(۴/۳)	۱۷(۳۶/۲)	۱۳(۲۷/۷)	۲(۴/۳)	-
۹	وادارنمودن به تفکر و جستجو	۱۹(۴۰/۴)	۱۱(۲۳/۴)	۱۵(۳۱/۹)	۲(۴/۳)	-
۱۰	رعایت ادب و احترام به دانشجو	۴۳(۵۵/۳)	۱(۲/۱)	۳(۶/۴)	-	-
۱۱	متناسب بودن با نیاز دانشجو	۲۱(۴۴/۷)	۱۴(۲۹/۸)	۹(۱۹/۱)	۳(۶/۴)	-
۱۲	رضایت کلی از بازخورد	۱۹(۴۰/۴)	۲۱(۴۴/۷)	۷(۱۴/۹)	-	-
۱۳	میزان علاقه به روش تدریس درس حاضر	۱۷(۳۶/۲)	۲۴(۵۱/۱)	۵(۱۰/۶)	۲(۴/۳)	-

از نظر نگرش نسبت به بازخورد ۷۶/۶ درصد معتقدبودند، بازخورد گرفتن به موفقیت کمک میکند و ۶۸/۱ درصد معتقد بودند که بازخورد گرفتن برای یادگیری مهم هست (جدول ۴).

جدول ۴: نگرش دانشجویان نسبت به بازخورد های دریافت شده

	سوالات	کاملا موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملا مخالفم	میانگین نمره	دامنه
۱	به نظر من بازخورد گرفتن به موفقیت من در درس کمک می کند	۱۱(۲۳/۴)	۲۵(۵۳/۲)	۷(۱۴/۹)	۴(۸/۵۴)	-	۳/۹±./۸	(۲-۵)
۲	بازخورد موجب توسعه مهارت حرفهایم میشود	۱۳(۲۷/۷)	۲۳(۴۸/۹)	۹(۱۹/۱)	۲(۴/۳)	-	۴±./۸	(۲-۵)
۳	به نظر من بازخورد گرفتن برای یادگیری مهم است	۱۴(۲۹/۸)	۱۸(۳۸/۳)	۱۲(۲۵/۵)	۳(۶/۴)	-	۳/۹±./۹	(۲-۵)

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

جدول ۴: نگرش دانشجویان نسبت به بازخورد های دریافت شده

	سوالات	کاملا موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملا مخالفم	میانگین نمره	دامنه
۴	احساس می کنم در واکنش به بازخورد مثبت و منفی توانمند هستم	۱۴(۲۹/۸)	۱۸(۳۸/۳)	۱۱(۲۳/۴)	۳(۶/۴)	۱(۲/۱)	۳/۸±۰/۹	(۱-۵)
۵	احساس می کنم براساس بازخوردی که دریافت می کنم،موظف به ایجاد تغییر در عملکرد خود هستم	۱۲(۲۵/۵)	۱۹(۴۰/۴)	۹(۱۹/۱)	۶(۱۲/۸)	۱(۲/۱)	۳/۷±۱	(۱-۵)

سنجش رضایتمندی از بازخورد بطور شفاهی که بصورت گروه متمرکز (مصاحبه) انجام گرفت. دانشجویان در زمینه ارائه بازخورد بیان کردند . "در درسهایی که بازخورد نمیگیریم، اصلا نمیدانیم تکلیف یا فعالیت به چه درد میخورد" دانشجویی ترم ۶ بهداشت عمومی. "وقتی بازخورد نمیگیرم نمیدانیم جواب سوالاتی که ارسال کردهایم درست انجام دادیم یا غلط" دانشجوی ناپیوسته بهداشت عمومی ترم ۲. "استاد از اینکه بازخورد ارائه میدهید خیلی خوب است اگه بازخورد به فعالیتهای ما داده نشه فکر میکنیم که استاد اصلا جوابها را نگاه نکرده و از انجام فعالیت کلاسی دل سرد می‌شویم" دانشجوی کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی ترم ۵.

بحث و نتیجه‌گیری:

یافته‌های یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد که ارائه بازخورد باعث ارزیابی خوب و رضایتمندی دانشجویان از نحوه ارائه بازخورد توسط مدرس درس شده بود، که با نتایج مطالعات پیشین انجام شده توسط احمدی و همکاران، منادی و همکاران و خلفی و همکاران مطابقت دارد [۱۰،۱۱،۲۱]. مطالعه احمدی و همکاران نشان داد میزان رضایت مندی دانشجویان پرستاری از ارائه بازخورد در گروه مداخله (۹۰ درصد) بصورت معناداری بیشتر از گروه کنترل (۵۳درصد) بود [۱۱]. در مطالعه خلفی و همکاران ارائه بازخورد ویدیویی شخصی‌سازی شده موجب افزایش آگاهی دانشجویان هوشبری در زمینه لوله‌گذاری داخل نای گردیده بود که همراستا نتایج مطالعه حاضر میباشد [۲۱]. مطالعه منادی و همکاران ارائه بازخورد شفاهی منجر به افزایش رضایت دانشجویان پرستاری شده بودکه نشان میدهد حتی ارائه بازخورد شفاهی نیز در ترغیب دانشجویان به مشارکت و رضایتمندی آنان تاثیرگذار و باعث ارتباط موثر بین دانشجو و مربی می‌گردد [۱۰].

در مطالعه حاضر ۷۲/۳ درصد دانشجویان بیان کردند که بازخورد موجب "انگیزه برای یادگیری و مطالعه" گردیده است که در تایید یافته‌های سایر مطالعات در زمینه اجرای بازخورد که باعث افزایش انگیزه یادگیری و بهتر شدن وضعیت تحصیلی دانشجویان در درس مورد نظر شده بود، می‌باشد [۵،۱۰،۲۲]. همخوان با مطالعه حاضر، مطالعه رشیدی و همکاران نشان داد که از دیدگاه دانشجویان ارائه بازخورد استاد باعث انگیزه بخشی به دانشجویان می‌شود [۱۵]. مطالعه ستال و همکاران شان داد، دانشجویان پزشکی که بازخورد منظم دریافت کرده بودند نسبت به سایر دانشجویان عملکرد بالینی مطلوب‌تری داشتند چرا که در این روش، یادگیری با عمق بیشتری انجام می پذیرد [۲۳]. به عنوان نمونه در بررسی الدر و همکاران در زمینه استفاده از بازخورد در آموزش به دانشجویان پرستاری بیان داشتند که دانشجویان در سه گروه بازخورد ساده، بازخورد همراه با جزئیات و بدون بازخورد تقسیم شدند. نتایج نشان داد دانشجویانی که بازخورد دریافت نکرده بودند در مقایسه با دو گروه بازخورد ساده و بازخورد همراه با جزئیات بطور معناداری نمره کمتری کسب کرده بودند [۱۲].

بورگس و همکاران در استفاده از بازخورد در آموزش‌های بالینی بیان داشتند که ارائه بازخورد بخشی جدایی ناپذیر از فرآیندیادگیری است. دریافت بازخورد به کاهش شکاف بین عملکرد واقعی و مطلوب کمک و در افزایش میانگین نمرات یادگیری مؤثر می باشد [۲۴].

در مطالعه حاضر ۷۶/۶ درصد دانشجویان ارائه بازخورد

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

از طرف مدرس را مؤثر دانسته بودند. در مطالعه رشیدی و همکاران نیز حدود ۸۰ درصد دانشجویان مورد مطالعه موثر بودن بازخورد در یادگیری عمیق را زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده بودند [۱۵]. در بررسی حقانی و همکاران تحت عنوان بازخورد درک شده در آموزش بالینی دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نتایج نشان داد که، اصول ارائه بازخورد در هر ۳ حیطه محتوا، شیوه و مهارت های ارائه بازخورد در حد مطلوب و مورد انتظار رعایت نمی شود .افزایش آگاهی اساتید بالینی در مورد اهمیت ارائه بازخورد و آموزش اصول و شیوه های صحیح دادن بازخورد به اساتید می تواند به ارتقای کیفیت آموزش بالینی مامایی کمک نماید [۳].

بر اساس نتایج مطالعه حاضر ۸۳ درصد از دانشجویان بیان داشتن بازخورد گرفتن باعث آگاهی آنان از نقاط ضعف و قوت خود در یادگیری می شود که این یافته با نتایج مطالعه گلی و همکاران با عنوان مروری بر فرایند بازخورد در آموزش دانشجویان مامایی و مطالعه خلفی و همکاران در خصوص افزایش دانش لوله گذاری داخل نای توسط دانشجویان بر اساس بازخورد ویدئویی استاد همخوانی دارد [۴،۲۱]. می توان گفت از مزایای بازخورد عواملی همچون تحریک بازاندیشی، رفع نواقص، پیامدهای یادگیری، افزایش انگیزه دورنی و بحث گروهی می باشد که در یادگیری دانشجویان تاثیر گذار می باشد [۲،۲۵،۲۶].

در مطالعه حاضر ۸۵/۱ درصد از دانشجویان زمان ارائه بازخورد را مناسب ارزیابی کرده بودند. زمان ارائه بازخورد به عنوان یکی از معیارهای مهم اثربخشی این روش می باشد. در مطالعه منادی و همکاران در زمینه ارائه بازخورد توسط مربی به دانشجویان پرستاری، رضایت دانشجویان گروه مداخله از دریافت بازخورد به موقع بیشتر از گروه کنترل بود که نشان از تاثیر استفاده از بازخورد به موقع در رضایت دانشجویان دارد [۱۰]. همچنین در خصوص تاثیر باز خورد شفاهی بر پیامدهای یادگیری بر روی ۳۳ نفر از دانشجویان پرستاری، گروهی که حداقل یک نوبت در روز در نزدیکترین زمان ممکن بازخورد شفاهی دریافت کرده بودند نمره یادگیری بیشتری نسبت به گروه دیگر داشتند [۱۳].

لذا دادن بازخورد در زمان مناسب اثرگذاری بیشتری دارد.

در مطالعه حاضر ۶۳/۹ درصد از دانشجویان بازخوردهای ارائه شده را واضح و قابل درک می دانستند. واضح است که چنین بازخوردهایی می‌تواند تاثیر بیشتری بر یادگیری داشته باشد چرا که دانشجو نیز بازخورد مربوطه را دقیقا به رفتار یادگیری خود نسبت می دهند و این امر می تواند تاثیر مثبت بر یادگیری داشته باشد. چنانکه در مطالعه امبو و همکاران در زمینه کاربرد بازخورد در آموزشهای بالینی بیان داشتند ارائه بازخوردهای غیرواضح و حتی منفی سبب تحقیر فراگیران در محیط بالین و تضعیف اعتماد به نفس آنان می‌گردد [۲۷]. در مطالعه صفایی و همکاران فقط ۲۲/۷ درصد دانشجویان اعتقاد داشتند که بازخورد ها "همیشه" واضح و قابل درک است که در تضاد با یافته های پژوهش حاضر است که این تفاوت می‌تواند به دلیل نوع مطالعه باشد چرا که مطالعه صفایی و همکاران توصیفی می باشد و مطالعه حاضر مداخله ی بوده است [۲۸]. در مطالعه رشیدی و همکاران نیز بیشترین اثربخشی ارائه بازخورد استاد مربوط به روشن شدن انتظارات دانشجویان در درس مورد یادگیری بود [۱۵].

در مطالعه حاضر ۴۴/۷ درصد از دانشجویان تاثیر بازخورد را در یادگیری عمیق "خیلی زیاد" گزارش کرده بودند که همراستا با مطالعه بورگس و همکاران می باشد. دریافت بازخورد یادگیری را غنی می کند و باعث ایجاد انگیزه در یادگیرنده برای رسیدن به نتیجه مطلوب می گردد [۲۴]..

در مطالعه حاضر میانگین نمره نگرش ۰/۸±۳/۸ از ۵ نمره بود که نشان می دهد نگرش نسبت به بازخورد در حد مطلوب می باشد که با یافته های مطالعات قبلی توسط ایمانی پور و همکاران و شفیعیان و همکاران همراستا می باشد [۲،۵]. مطالعه ایمانی پور نشان داد ۴۵/۴ درصد دانشجویان پزشکی و پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ، نگرش مثبت و مطلوبی به بازخورد داشته و معتقد بودند بازخورد نقش موثری در یادگیری دارد [۵]. مطالعه شفیعیان و همکاران که با مشارکت ۱۸۰ دستیار پزشکی انجام گرفت نشان داد ، اکثریت دستیاران نگرش مثبت به بازخورد دارند و ۷۷/۷ درصد بیان کردند بازخورد باعث

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

بهبود عملکرد بالینی آن‌ها می شود. حدود ۵۶/۷ درصد معتقد بودند بازخورد باعث انگیزه تحصیلی می شود [۲].

نقاط قوت مطالعه حاضر اجرای بازخورد به مدت طولانی شامل ۳ ترم ، ارائه آن به دو صورت، مجازی در سامانه نوید در زمان کووید ۱۹ و بازخورد حضوری و شفاهی می باشد که منجر به شناخت دقیق تر از تاثیرگذاری فرایند بازخورد در نظرات دانشجویان داشته است. از محدویت های مطالعه، ابزارجمع آوری اطلاعات پرسشنامه بود که جنبه خود گزارشی دارد در این خصوص ضمن ارائه اطلاعات کافی به دانشجویان و بیان اهداف مطالعه بر کیفیت و دقت اطلاعات جمع آوری شده افزوده شده است.

نتیجه‌گیری:

نتایج مطالعه نشان داد ارائه بازخورد مناسب، به موقع، واضح و اختصاصی سبب افزایش انگیزه در دانشجویان، افزایش تفکر و جستجو و در نهایت افزایش عمق یادگیری و رضایتمندی در دانشجویان رشته بهداشت عمومی می‌گردد. لذا پیشنهاد می گردد توانمندسازی مدرسین در رابطه با استفاده مؤثر و اصولی از روش بازخورد در اولویت برنامه‌های آموزشی مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و دانشگاه ها قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق در پژوهش

به مطالعه حاضر با کد اخلاق IR.NASRME.682.0041.CER مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی (نصر) وزارت بهداشت و درمان تصویب گردید و جهت اطمینان از رعایت موازین اخلاقی، ضمن بیان اهداف مطالعه، موافقت و رضایت آگاهانه جهت تکمیل پرسشنامه کسب گردید. پرسشنامه‌ها بدون نام طراحی شدند.

حامی مالی

مطالعه حاضر با تامین مالی مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی (نصر) وزارت بهداشت و درمان انجام پذیرفته است.

مشارکت نویسندگان

راحله سلطانی: تدوین طرح پژوهشی، جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل اطلاعات، نگارش مقاله؛ محسن شمسی: نگارش مقاله.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافعی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

از تمامی دانشجویان شرکت‌کننده در مطالعه قدردانی می‌شود.

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]
Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

References

1. Jaffary F. Feedback. IJME. 2022; 22:240-1. [In Persian] DOI: 10.48305/22.21
2. Shafian S, Ilaghi M, Shahsavani Y, Okhovati M, Soltanizadeh A, Aflatoonian S, et al. The feedback dilemma in medical education: insights from medical residents' perspectives. BMC Med Educ. 2024;24(1):424. [In Persian] DOI: 10.1186/s12909-024-05398-y
3. Haghani F, Rahimi M, Ehsanpour S. An investigation of" perceived feedback" in clinical education of midwifery students in Isfahan University of Medical Sciences. IJME. 2014;14(7):571-80. [In Persian] Link
4. Goli S, Rezaei H, Haghani F, Goli M. A review of feedback in midwifery education. IJME. 2017; 17:92-101. [In Persian] Link
5. Imanipour M, Razaghi Z, Khajeh K. Orientation to receive feedback among medical and nursing students of Shahid Beheshti University of Medical Sciences, 2019. JMED. 2021; 13(39):56-63. [In Persian] DOI: 10.29252/edcj.13.39.60
6. Fuentes-Cimma J, Sluijsmans D, Riquelme A, Villagran I, Isbej L, Olivares-Labbe MT, et al. Designing feedback processes in the workplace-based learning of undergraduate health professions education: a scoping review. BMC Med Educ. 2024; 24(1):440. DOI: 10.1186/s12909-024-05439-6
7. Harlow LL, Burkholder GJ, Morrow JA. Evaluating attitudes, skill, and performance in a learning-enhanced quantitative methods course: A structural modeling approach. SEM. 2002; 9(3):413-30. DOI: 10.1207/S15328007SEM0903_6
8. Jafarnejad S, Khoshnezhad Ebrahimi H, Mahmoudinezhad Dezfouli SM, Esmaeilian S, Sohrabi S. Evaluation of satisfaction of pediatric and emergency residents and nurses from cardiopulmonary resuscitation and pediatric trauma workshops through simulation techniques. IJME. 2020; 20:186-93. [In Persian] Link
9. Bleske BE, Remington TL, Wells TD, Dorsch MP, Guthrie SK, Stumpf JL, et al. Team-based learning to improve learning outcomes in a therapeutics course sequence. AM J Pharm Educ. 2014; 78(1):13. DOI: 10.5688/ajpe78113 PMID: 24558281
10. Monadi Ziarat H, Hashemi M, Fakharzadeh L, Akbari Nasagi N, Khazni S. Assessment of efficacy of oral feedback on trainee's satisfaction In Nursing Education. JNE. 2018; 7(1):30-7. [In Perian] Link
11. Ahmady S, Zand S, Nikravan-Mofrad M, Rafiei F. Student satisfaction on getting feedback in clinical teaching. JMED. 2015; 10(3):208-18. [In Persian] Link
12. Elder BL, Brooks DW. Simple versus elaborate feedback in a nursing science course. Journal of Science Education and Technology. 2008;17:334-40. DOI: 10.1007/s10956-008-9103-9
13. Fakharzadeh L, Hojjat SK, Khazni S, Latifi MH, Jesmi AA, Rezaei M. Effect of oral feedback on learning consequences of nursing students. Educ Strategy Med Sci. 2015; 8(2):75-82. [In Persian] Link
14. Mills LM, O'Sullivan PS, Ten Cate O, Boscardin C. Investigating feedback orientation in medical learners. Med Teach. 2023; 45(5):492-8. DOI: 10.1080/0142159X.2022.2138741 PMID: 36306388
15. Rashidi Fakari F, Abaspour A, Namdar Ahmadabad H, Azimian A, Sedaghati Noghabi M, Jedi M. The effectiveness of the implementation of the feedback process after the biochemistry lesson with an evaluation approach for learning. J North Khorasan Univ Med Sci. 2022; 14(3):10-15 [In Persian] DOI: 10.32592/nkums.14.3.10
16. Soltani R, Shamsi M. Designing, implementing, and evaluating the effect of an empowering program based on the ASSURE Model on medical students' participation in teaching and classroom activities. DSME. 2023; 9(4):22-33. [In Persian] DOI: 10.32598/DSME.9.4.454.3
17. Tripodi N, Vaughan B, Wospil R. Peer feedback as a strategy to foster feedback literacy in first-year allied health students. Med Ed Publish. 2021;10:115. DOI: 10.15694/mep.2021.000115.1
18. Al-Hattami AA. The perception of students and faculty staff on the role of constructive feedback. IJI. 2019; 12(1):885-94 DOI: 10.29333/iji.2019.12157a
19. Ismail A, Schiff M, Pat-Horenczyk R, Benbenishty R. Perceived academic success of students during the third wave of COVID-19. Higher Ed-

[DOI: 10.483/12/DSME.11.3.454.4]

Downloaded from dsme.hums.ac.ir at 5:56 +0330 on Sunday November 8th 2026

ucation Quarterly. 2024; 78(1):283-98. [In Persian] DOI: 10.1111/hequ.12462

20. Łukowicz P, Choynowska A, Świątkowska AM, Bereznowski P, Wróbel WK, Atroszko PA. Validity of single-item self-report measure of learning engagement. 2017; 41-49. Link

21. Khalafi A, Roozbahani S, Amiri F, Haghighi-Zadeh MH. The effect of personalized video feedback on the level of endotracheal intubation knowledge of bachelor of science students of anesthesiology: A quasi-experimental study. J Crit Care Nurs. 2022; 15(3):22-30 [In Persian] DOI: 10.61186/edcj.17.53.45

22. Noor MN, Fatima S, Cockburn JG, Romli MH, Pallath V, Hong WH, et al. Systematic review of feedback literacy instruments for health professions students. Heliyon. 2024; 10(10):e31070. DOI: 10.1016/j.heliyon.2024.e31070 PMID: 38813152

23. Staal J, Katarya K, Speelman M, Brand R, Alsma J, Sloane J, el al. Impact of performance and information feedback on medical interns' confidence–accuracy calibration. Adu Health Sci Edu Theory Pract. 2024; 29(1):129-45. DOI: 10.1007/s10459-023-10252-9 PMID: 37329493

24. Burgess A, van Diggele C, Roberts C, Mellis C. Feedback in the clinical setting. BMC Med Educ. 2020; 20(2):460. DOI: 10.1186/s12909-020-02280-5 PMID: 33272265

25. Natesan S, Jordan J, Sheng A, Carmelli G, Barbas B, King A, et al. Feedback in medical education: an evidence-based guide to best practices from the Council of Residency Directors in Emergency Medicine. West J Emerg Med. 2023; 24(3):479-94. PMID: 37278777 DOI: 10.5811/westjem.56544

26. Fereday J, Muir-Cochrane E. The role of performance feedback in the self-assessment of competence: a research study with nursing clinicians. Collegian. 2006; 13(1):10-5. DOI: 10.1016/s1322-7696(08)60511-9 PMID: 16541828

27. Embo MP, Driessen EW, Valcke M, Van der Vleuten CP. Assessment and feedback to facilitate self-directed learning in clinical practice of Midwifery students. Med Teach. 2010; 32(7):263-9. DOI: 10.3109/0142159X.2010.490281 PMID: 20653367

28. Safaei Koochaksaraei A, Imanipour M, Geranmayeh M, Haghani S. Evaluation of status of feedback in clinical education from the viewpoint of nursing and midwifery professors and students and relevant factors. JMED. 2019; 11(32):43-53. [In Persian] DOI: 10.29252/edcj.11.32.43